

Veronika Mezerová, Žena a ženská kultura v morálním týdeníku Theresie und Eleonore, diplomová práce FFJU v Českých Budějovicích 2012, 111s.

Posudek vedoucího diplomové práce

Sonnenfelsův týdeník Theresie und Eleonore z roku 1767 je znám jako kuriózní případ morálního týdeníku o ženách a pro ženy, který psal muž. Sonnenfels však svůj časopis vydával anonymně a zpočátku předstíral, že autorkou jsou dvě ženy. Tento týdeník se stal předmětem badatelského zájmu Veroniky Mezerové.

Autorka navázala na svou bakalářskou práci, který byla věnována spíše materiálním otázkám Sonnenfelsova týdeníku, a nyní se věnovala více rozboru obsahu a otázce ženy. Nedlouhá práce je rozdělena do osmi částí, v nichž autorka nejprve podává cíle a metody své práce a uvádí kontext žánru morálních týdeníků v době osvícenství. Části 3 a 4 představují znovu „materiální“ otázky vydávání a zachování časopisu a osoby fiktivních autorek. Teprve části 5 až 7 sledují vlastní téma ženy v týdeníku, a to různých typů žen. V této části práce autorka shrnuje tematickou strukturu zkoumaného týdeníku, což zpětně napomáhá osvětlit, které aspekty ženství Sonnenfels vyzdvihoval a které opomíjel. Osmá část se věnuje obrazu mužů.

Co se hodnocení týče, na první pohled zaujme nezvládnutá úprava („volné řádky“, odstavené a neodstavené odstavce, atd.). To je otázka, kterou jsme řešili několik let, ale bez úspěchu. Co se obsahu a úrovně zpracování týče, jeví podobné rozporuplné vlastnosti. Autorka zvládla hlavní úkol, který jsme si kdysi vytýčili. Povedlo se jí tematicky charakterizovat časopis a poskytuje čtenáři adekvátní informace o tom, jaký časopis byl.

Určitý problém je však vidět v perspektivě. Autorka vidí časopis v kontextu obecnější literatury o ženách a opomíjí bezprostřední kontext rakouské literatury 18. století. To je vidět i v přehledu bádání, kde chybí klíčové práce Leslie Bodiho *Tauwetter in Wien*, sborníky a studie k Sonnenfelsovu dílu, nebo Herbert Zeman, *Die Österreichische Literatur. Ihr Profil an der Wende vom 18. zum 19. Jh.* (3 sv.), která je v Národní knihovně v Praze. Zmiňuju to kvůli tomu, že tyto práce měla autorka k dispozici, ale z nějakého důvodu je nevyužila. Shrnutí literatury pak postrádá trochu interpretační hloubky a hodnocení. Opomenuté knihy bych nezmiňoval, kdyby se pak tento nedostatek nepromítl do zpracování tématu, kde místy opravdu chybí informace o bezprostředních rakouských souvislostech. Výsledkem je, že autorka se v interpretační části příliš těsně drží popisu časopisu. Je však pozitivní, že autorčiny soudy jsou podepřeny údaji z časopisu. Tato mělkost se pak odráží i ve stručném závěru práce.

Ačkoli tedy pozitivně hodnotím dosažené výsledky základního výzkumu, domnívám se, že práce, která po mnoha letech sleduje jedno téma v bakalářské práci i diplomové práci, měla přinést trochu víc. Práci připouštím k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm velmi dobře.

Praha, 23. srpna 2012

hDr. et Dr. phil. Ivo Cerman, Ph.D.